

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloquentia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Cvlex Et Pvlex. Ex D. Augustino enarr. in Psalm. 148. Descriptio LXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

Cus à medio, aliudque agenti similis: inclusus vero sic, ut sit neque intus aliquis, cerni non possit? Age similitas quanta irruptentibus ventis, qua puluerum mole degrauante? Latitudo tamen sèpè inter duas arbores, cum exercet artem & dicit texere: longitudo filii à culmine, ac rursus à terra per illud ipsum veluti reciprocatio, subitque pariter ac fila deducit. Cum verò capture incidit, quām vigilans & paratus ad cursum: licet extrema hæreat plaga, semper in medium currit, ex quo sic maximè totum concutiendo impliet. Scissa protinus reficit ad polituram farcens. Namque & lacertarum catulus venantur. Hos primum tela inuolentes, & tunc denum labra viraque morsu apprehendentes, amphiteatrali spectaculo cumq[ue] contingit. Sunt & ex eo auguria. Quippe incremento annuum futufo telas suas altius tollunt, ideo sereno non texunt, nubilo texunt, ideoque multæ araneæ imbrium signa dant.

mùm in speciem Eruçæ, atque in eam mutari naturam, inde processu quodam fieri Bombylius: nec eam tamen formam, figuramque custodit, sed laxis, & latioribus foliis videntur pennas assumere. Ex huius folijs mollia illa seres depestant vellera, quae ad vñs sibi proprios diuitias vendicarunt. Sed ego plenius in pictura ænigmatis eius naturam sum percetus.

B O M B Y X I N

A Enigmate.

Animal vobis in hac tabella depinximus (Principes illustrissimi, ceterique auditores ornatissimi) sine carne, sine san-^{19.1.5. bñb.}guine, ossibus, venis, arterijs, nervis, intesti- animalis, oculis, auribus pilis, squammis, spinis, quid hoc monstri est? Ne vos diu morer, Bombyx est, Bombyx, inquam, laboriosus opifex, & nendis regum vestibus natus. O naturæ audacis opus! quis non miretur? quis non obstupescat ex tenui semine primum nasci vermiculum ~~angorū~~, tam minutum, ut penè oculorum fugiat aciem, hunc in Eruca paulatim grandescere, ex Eruca fieri Bombylum diuinum plane artificem: quem ybi puro elegantiq[ue] domicilio accepimus, & alba mortuoribus saginatum, per genitiarum scabritatem emiseris, postquam pabuli satieres est, vere incipit, & ex suis visceribus diductos florum tractus effundere, quibus sibonata figura domicilium constituit, quo nec Castor & Pollux, nec eorum soror Helena pretiosiore videntur excepti. Itaque nec Porphyrogenitus inuidet, nec ijs regum fusionibus, quos aiunt colluentes margaritis cunas habuisse, in hac sericea domuncula delitescit Bombylius quasi puerus in utero matris confixus, & artes meditatus admirandas. Absoluto demum lanificio post 40. diem ex Bombyce subnascitur Papilio cornutus vermis, & quatuor alis pennatus, quem excessis ceteris ait quasi septis emicare cernimus in acre, ex hoc necydalo vermium progeneratur semen, quibus noua subinde animalium siboles affuit. Delineauit pa-^{19.1.6.25.}les (auditores) naturam vermiculi, de quo magna est inter viros doctos controversia, fuitne sacerulis antiquis nostris ignotus regionibus, an à Justiniani temporibus, ut narrat Procopius, tantum Europæ cœperit hom-

CVLEX ET PVLEX.

Ex D Augustino enarr. in
Psalm. 148.

Descriptio LXXXIII.

Quis disposuit membra pulicis & culicis, ut habeant ordinem suum, habeant vitam suam, habeant motum suum: Vnam bestiolam breuem minutissimam considera quam volueris. Si consideres ordinem membrorum ipsius, & animationē viræ, qua mouetur, pro se fugit mortem, amat vitam, appetit voluptates, deuinit moleftias, exerit sensus diuersos, viget in motu congruo sibi. Quis dedit aculeum culici quo sanguinem fugat? Quām tenuis fistula est qua forber? Quis disposuit ista? quis fecit ista? expauescis, in minimis lauda magnum.

VERMIS INDICVS.

Ix D. Ambrosio Hexam. lib. 3.
cap. 23.

Descriptio LXIV.

Vide Plin. li. 11. 6. 25. **F**eretur hic corniger vermis, conuerti pri-